

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi

SAMSUN DOĞUM VE ÇOCUKLUK ÇAĞI İLE İLGİLİ YİYECEK VE İÇECEKLER

Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Bebek doğduğunda al basmasını önlemek için saçına kırmızı kurdele bağlanır. Çocuğun sarılığını önlemek için ise bebeğe sarı zıbın giydirilir. Doğumdan sonra bebeğin göbeği "gezgin" olmasın diye ya evde saklanır ya da okuyup adam olsun diye okul bahçesine gömülür. Annenin sütünün bol olması için karanfil, tarçın, nöbet şekeri kaynatılıp loğusa şerbeti yapılarak gelen konuklara sunulur. Ayrıca ikramda da bulunulur. Doğumdan sonra komşular/ yakınları göz aydınlığı dilemeye gidenler ilk hafta süt, sütlac, muhallebi, komposto, keşkül gibi tatlılar götürürler.

Önceleri bebek doğduktan 7 gün sonra göbeği düşünce yıkanır. 7'inde mevlit okutulur, yemek ikram edilirdi. Bu gün bebeğin anneannesi torununa beşik, karyola, yatak, yastık, yorgan çamaşır (bebek çeyizi) ve tatlı getirir. Buna beşik düğünü denir. Çocuk daha sonra yarı kırkında (20. gün) ve kırkında (40. gün) yıkanır. Bebeğin başından dökülen son suyun içine tespih, tarak, altın yüzük ve ayna konulur. Yıkayanın eli suyun içine 8 kez daldırılıp çıkarılır (Suya 40 parmak daldırılmış olur). Suyun içine konulanlar alınıp bu su bebeğin başından aşağı dökülür.

Bebek doğumunun kırkinci günü kırklanır. Tercihen gümüş bir tas kullanılır. Bu tase yarım yumurta kabuğu ile 40 kez su konur. Tasın içine nazar bozsun diye bir kancalı iğne atılır. Bebek yıkanıp temizlendikten sonra bu su dua okunarak başından dökülür. Çeşitli ikramlarda bulunulur.

Bebeğin dişinin çıkıp çıkmadığı, zaman zaman parmakla kontrol edilir. Dişinin çıktığını fark eden kişi çamaşır hediye alır. Çocuğun dişleri çıkmaya başladığında yakınları davet edilir. Buğday haşlanıp içine kuru üzüm, fındık, fıstık, toz şeker, ceviz akıtılarak harmanlanır. Bir avuç bebeğin başından dökülür. Ev sahibi konuklara çeşitli yiyecekler sunar. Konuklar da bebeğe armağan getirirler.

Çocuğun ilk saç kesildiğinde berbere bahşiş verilir. Anı olarak saçtan bir tutam saklanır. Samsun'da bu gün için özel yiyecek-icecek hazırlanmaz.

Çocuğun tırnağı ilk kez kesildiğinde babanın cebine para konur, çocuğa para çektilir.

Çocuğun yürümesi geciktiğinde bir Cuma günü çocuk camiye götürülür. Bir sicimle ayak bileklerinden bağlanır. Cuma namazından çıkan ilk kişiye bu ip makasla kestirilir. İpi kesen kişiye bir yumurta verilir.

Çocuk bir yaşını doldurduğu gün yakın çevre davet edilir. Davetliler çocuğa armağan getirirler. Ev sahibi pasta, börek, kurabiye, çay, meşrubat, soğuk yiyecekler hazırlar. Konuklara sunulur. Bu törenlerin amacı yakın çevreyi birbirine kaynaştırmak, uyum, dayanışma sağlamaktır. Çocuk yuva veya okuluna gidiyorsa çocuğa kişilik kazandırmak için sınıf arkadaşları ile birlikte öğretmen nezaretinde doğum günü kutlanır. Veli evde hazırladığı ya da satın aldığı yiyecekleri (pasta, kurabiye, meşrubat) çocuklara getirir.

Bir zorunluluk yoksa sünnetler okulların tatil olduğu dönemlerde yapılmaktadır. Düğünlerden birkaç gün önce sünnet yatağı hazırlanır. Karyolanın arkasına en güzel duvar halıları yerleştirilir. Karyola eski sırmalı yağlık, havlu ve tül namaz örtüleriyle süslenir. Şimdilerde süs eşyaları hazırlanmaktadır. Düğün günü çocuk yakın çevresinin elini öper. Fayton veya arabayla gezdirilir. Geldiğinde çocuk sünnet edilir. Kirvesine hediye verilir. Olanaklar ölçüsünde yemekler hazırlanır. Gelenlere ikram edilir.

Çocuk ebeveynlerinin ve yakın çevresinin elini öper. Çocuğa para, mendil gibi armağanlar verilir. Bu gün için özel yemekler hazırlanmaz.